

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 februari 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de daadwerkelijke en volledige
kosteloosheid van treinreizen voor
de kinderen jonger dan 12 jaar,
alsook van de NMBS-schoolabonnementen**

(ingediend door mevrouw Linda Musin)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 février 2008

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative à la gratuité effective et totale
au profit des enfants de moins de 12 ans
des trajets en train et à la gratuité des
abonnements scolaires à la SNCB**

(déposée par Mme Linda Musin)

<p>cdH : centre démocrate Humaniste CD&V–N-VA : Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie Ecolo-Groen! : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen FN : Front National LDD : Lijst Dedecker MR : Mouvement Réformateur Open Vld : Open Vlaamse liberalen en democraten PS : Parti Socialiste sp.a - spirit : Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht. VB : Vlaams Belang</p>	
<p>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</p> <p>DOC 52 0000/000 : Parlementair document van de 52^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft) CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft) CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</p> <p>PLEN : Plenum COM : Commissievergadering MOT : moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</p>	<p>Abréviations dans la numérotation des publications :</p> <p>DOC 52 0000/000 : Document parlementaire de la 52ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif QRVA : Questions et Réponses écrites CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte) CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue) CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</p> <p>PLEN : Séance plénière COM : Réunion de commission MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</p>
<p>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</p> <p>Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : publicaties@deKamer.be</p>	<p>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</p> <p>Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : publications@laChambre.be</p>

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Kiezen voor een duurzame mobiliteit is niet mogelijk zonder het openbaar vervoer.

Kiezen voor het openbaar vervoer staat gelijk met respect voor een milieuvriendelijk vervoermiddel. Bovendien is het een bijdrage tot de gezamenlijke inspanning om onze planeet te beschermen.

Meer bepaald de trein is het vervoermiddel met het meeste potentieel om aan de behoefte aan duurzame mobiliteit tegemoet te komen. Spoorwegverkeer vergt erg weinig energieverbruik per vervoerde reiziger of ton vracht; het maakt gebruik van elektriciteit en vermindert aldus onze afhankelijkheid van aardolie. Door per trein te reizen, kan de uitstoot van pollutanten worden teruggedrongen; voorts neemt een trein, bij een vergelijkbare verkeersintensiteit, minder plaats in.

De NMBS en de regering hebben zeer grote inspanningen geleverd om almaar meer reizigers voor het spoor te doen kiezen: gratis woon-werkverkeer, een speciale kaart voor jongeren van minder dan 25 jaar, het weekendbiljet, de Rail Pass enzovoort.

Men mag mensen evenwel niet alleen aanmoedigen de trein te nemen, men moet ervoor zorgen dat die mensen ook echt graag per trein reizen. Men moet bij hen de reflex aankweken dat zij automatisch voor de trein opteren. Kinderen zijn de belangrijkste medespelers in de duurzame ontwikkeling van morgen. Ook de kinderen moeten er dus toe worden aangezet de trein te nemen. Om ervoor te zorgen dat kinderen het leuk vinden per trein te reizen en om bij hen de reflex aan te kweken voor dat vervoermiddel te kiezen, moeten de gezinnen en de scholen worden aangemoedigd per trein te reizen. De trein mag niet alleen een keuze zijn die van burgerzin getuigt, maar moet ook de uit concurrentieoogpunt voordeligste optie ten opzichte van het wegverkeer zijn.

Hoewel bij de NMBS over het algemeen de regel geldt dat de trein gratis is voor wie jonger is dan 12 jaar, is dat beginsel nog in bepaalde opzichten beperkt:

- een kind jonger dan 6 jaar dat een zitplaats inneemt, betaalt een kindertarief (ticket met 50% korting); het reist evenwel gratis als de ouders het op de schoot nemen;
- tickets zijn van maandag tot vrijdag gratis vanaf 09.01 uur. Op zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen is die beperking niet van toepassing;

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le choix d'une mobilité durable passe nécessairement par les transports en commun.

Choisir les transports en commun, c'est respecter un mode de transport respectueux de l'environnement, c'est participer à l'effort collectif pour protéger notre planète.

En particulier, le transport ferroviaire est le mode de transport qui recèle le plus de potentiel pour répondre aux besoins de mobilité durable. Le rail consomme très peu d'énergie par personne ou tonne transportée, il recourt à l'électricité et diminue ainsi notre dépendance au pétrole; voyager en train permet de réduire nos émissions polluantes et occupe un espace plus limité, à trafic équivalent.

Des efforts très importants ont été réalisés par la SNCB et le gouvernement pour attirer toujours plus de voyageurs sur le rail: trajets domicile-lieu de travail gratuits, carte spéciale pour les jeunes de moins de 25 ans, billet week-end, carte scolaire, rail pass, etc.

Mais il ne faut pas seulement encourager le choix du train, il faut aussi donner le goût du train, il faut créer le réflexe du train. Les principaux acteurs du développement durable de demain sont les enfants; ce sont dès lors aussi les enfants qu'il faut amener dans les trains. Pour donner le goût et le réflexe du train aux enfants, il faut encourager les familles et les écoles à recourir au train; le train doit être le choix citoyen mais aussi le choix le plus compétitif par rapport à la route.

Si la règle générale de la SNCB est la gratuité pour les moins de 12 ans, il existe encore des restrictions à ce principe:

- un enfant de moins de 6 ans qui occupe une place assise paye un tarif enfant (billet à 50%), il voyage gratuitement par contre sur les genoux de ses parents;
- la gratuité est accordée du lundi au vendredi à partir de 9h01. Les samedis, dimanches et jours fériés légaux, cette restriction n'est pas d'application;

– kinderen jonger dan 6 jaar mogen een zitplaats innemen, maar als er onvoldoende zitplaatsen beschikbaar zijn, moeten zij hun plaats afstaan aan ongeacht wie in het bezit is van een vervoerbewijs;

– voor schooluitstappen gelden weliswaar tarieven met korting, maar ze zijn niet gratis.

De indienster van dit voorstel van resolutie wil waarborgen dat treinreizen in België gratis zijn voor kinderen en zij wil alle beperkingen opheffen die van het spoor niet gegarandeerd een aantrekkelijke optie maken.

Opdat een gezin uit Namen met twee kinderen van 3 en 5 jaar, dat beslist tijdens het carnavalsweekend een dagje in Oostende door te brengen, automatisch voor de trein zou kiezen, moet dat gezin er volstrekt van overtuigd zijn dat de treinreis hun niet meer zal kosten dan de rit per auto. Zelfs al blijkt dat de trein momenteel goedkoper is dan de auto indien rekening wordt gehouden met alle parameters om de autokosten te berekenen, dan nog dreigt het gevoel «dat het makkelijker en goedkoper zal uitvallen per auto» de bovenhand te halen. Ons gezin zal immers na 9 uur moeten vertrekken om de kortingen voor kinderen te kunnen genieten, als het druk is zullen de kinderen bij de ouders op schoot moeten blijven zitten om gratis te mogen reizen enzovoort. Het ware voor dat gezin veel eenvoudiger en aantrekkelijker mocht het er vanuit kunnen gaan dat alleen de volwassenen voor hun tickets naar Oostende betalen, en dat iedereen, ook de kinderen, er in comfortabele omstandigheden heen kunnen reizen.

Ook de schoolreizen zijn een goede manier om ervoor te zorgen dat kinderen graag per trein reizen en om bij hen de reflex aan te kweken te opteren voor de trein. Die uitstappen, die voor de kinderen toch een bron van zelfontplooiing zijn en hen een bredere blik op de buitenwereld gunnen, gebeuren nog al te vaak per autocar. Reizen per trein, het veiligste vervoermiddel, kan kinderen ertoe brengen zelf de trein te ontdekken.

Voor een kind betekent twaalf jaar worden dat het secundair onderwijs aanvat. Voor heel wat kinderen komt dat erop neer dat zij de dorpsschool achter zich laten om naar een onderwijsinstelling te gaan die misschien in de dichtstbijzijnde stad gevestigd is. In dat geval moet de trein automatisch de eerste keuze worden. Daarom stelt de indienster voor de mogelijkheid te onderzoeken het schoolabonnement kosteloos te maken voor leerlingen van het secundair onderwijs.

– les enfants de moins de 6 ans peuvent occuper une place assise; ils doivent toutefois la céder, à toute personne en possession d'un titre de transport, en cas de manque de places assises;

– les excursions scolaires sont à prix réduits mais encore payantes.

L'auteur de la présente proposition de résolution veut assurer une gratuité effective du voyage en train pour les enfants en Belgique et supprimer toutes ces restrictions qui ne garantissent pas un attrait compétitif pour le rail.

Pour avoir le réflexe du train, une famille de Namur avec deux enfants de 3 et 5 ans qui décide d'aller passer pendant le congé de carnaval la journée à Ostende doit être absolument convaincue que prendre le train ne lui coûtera pas plus cher que d'y aller en voiture. Même si la prise en compte de tous les paramètres du coût d'une voiture montre que le train est aujourd'hui moins cher, le sentiment de «ce sera plus facile et moins cher en voiture» risque de l'emporter. En effet, il faudra partir après 9 heures pour bénéficier des réductions pour les enfants; ensuite, si il y a du monde, pour voyager gratuitement, les petits devront rester sur les genoux de leurs parents,... Ce serait beaucoup plus simple et plus attractif pour cette famille de se dire: je vais à Ostende et seuls les adultes payent leurs billets et nous voyageons dans de bonnes conditions, les enfants aussi.

Les voyages scolaires sont aussi un bon vecteur pour donner aux enfants le goût du train et le réflexe du train. Source d'épanouissement et d'ouverture vers l'extérieur, ces excursions se font encore trop souvent en car; offrir le voyage en train, qui est le moyen de transport le plus sûr, pourra amener des enfants à découvrir eux-mêmes le train.

Enfin, pour un enfant, avoir 12 ans signifie souvent l'entrée dans l'enseignement secondaire; pour beaucoup d'enfants, cela veut dire quitter l'école du village pour aller dans un établissement, qui peut être dans la ville voisine; le train doit aussi être le réflexe, le meilleur choix; pour cette raison, l'auteur propose d'étudier la possibilité de rendre gratuit l'abonnement scolaire pour l'enseignement secondaire.

Linda MUSIN (PS)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A) Overwegende dat de opwarming van het klimaat het dringend noodzakelijk maakt een duurzame mobiliteit te bevorderen;

B) Overwegende dat het openbaar vervoer een centrale rol speelt bij de uitbouw van een duurzame mobiliteit;

C) Overwegende dat alle burgers moeten worden aangemoedigd alleen, in groep of in gezinsverband het openbaar vervoer te nemen;

D) Overwegende dat de kinderen in de toekomst de medespelers zullen zijn in de duurzame ontwikkeling;

E) Overwegende dat hoe vroeger die kinderen automatisch voor duurzame mobiliteit kiezen, hoe meer zij zich echt actief zullen inzetten voor die duurzame ontwikkeling;

F) Overwegende dat ervoor moet worden gezorgd dat kinderen graag per trein reizen;

G) Overwegende dat het de bedoeling is dat de leerlingen van het secundair onderwijs de trein blijven nemen;

H) Overwegende dat momenteel wordt onderhandeld over nieuwe beheersovereenkomsten tussen de Staat en de NMBS;

VRAAGT DE REGERING:

1. met de NMBS onderhandelingen te voeren die ertoe moeten leiden dat treinreizen werkelijk gratis worden voor kinderen en dat alle bestaande beperkingen worden opgeheven;

2. na te gaan wat de budgettaire weerslag zou zijn van gratis schoolabonnementen voor de leerlingen van het secundair onderwijs.

4 februari 2008

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRESENTANTS,

A) Considérant que l'urgence climatique impose de favoriser une mobilité durable;

B) Considérant que les transports en commun jouent un rôle central dans le développement d'une mobilité durable;

C) Considérant qu'il faut encourager tous les citoyens, seuls, en groupe ou en famille, à emprunter les transports en commun;

D) Considérant que les enfants sont les acteurs de demain du développement durable;

E) Considérant dès lors que plus tôt ils auront le réflexe d'une mobilité durable plus ils seront des acteurs responsables du développement durable;

F) Considérant qu'il faut donner aux enfants le goût du train;

G) Considérant que les élèves du secondaire doivent continuer à prendre le train;

H) Considérant que de nouveaux contrats de gestion sont négociés pour l'instant entre l'État et la SNCB;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT,

d'entreprendre des négociations avec la SNCB en vue:

1. d'aboutir à une réelle gratuité au profit des enfants qui voyagent en train et de supprimer toutes les restrictions existantes;

2. d'étudier l'incidence budgétaire que représente le fait d'offrir la gratuité des abonnements scolaires pour les élèves du secondaire.

4 février 2008

Linda MUSIN (PS)